

Sisältöalue
Henkilöstövoimavarat Virka- ja tehtäväjärjestelyt
Säännökset joihin määräysten/ohjeiden antaminen perustuu
Valtioneuvostolaki 7 § Valtioneuvoston ohjesääntö 17 §
Kohderyhmät
Ministeriöt ja virastot
Voimassaoloaika
1.1.2019 - toistaiseksi
Korvaa määräyksen (pvm nro)
20.2.2013, VM/336/00.00.00/2013

HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN SIIRTÄMINEN HALLINNONALALTA TOISELLE

1. Soveltamisala

Tämän määräyksen tarkoituksena on selvittää hallinnonalojen välisiin henkilöstövoimavarojen siirtoihin liittyvät periaatteet. Määräyksessä on otettu huomioon valtion virkamieslain 1.1.2019 voimaantulleet muutokset, joiden tarkoitus on osaltaan selkeyttää virkasiirtoihin liittyvää toimivaltaa sekä keventää menettelyä.

Määräyksessä käsitellään hallinnonalojen välisiä henkilöstövoimavarasiiroja, joista säädetään valtion virkamieslain 5 §:ssä ja valtion talousarviolain 7 a §:ssä. Määräys ei koske ministeriöiden toimialajaon muutoksiin liittyviä siirtoja, joista säädetään valtioneuvostosta annetun lain 11 §:ssä. Nämä siirrot esittelee valtioneuvoston kanslia ja päätöksen tekee valtioneuvoston yleisistunto (valtioneuvoston ohjesääntö 5 § 7 kohta). Määräystä noudatetaan soveltuvin osin myös valtion työsuhteiseen henkilöstöön.

2. Yleistä

Henkilöstövoimavarojen siirtojen avulla voimavaroja voidaan siirtää varainhoitovuoden aikana ilman talousarviomenettelyjä. Henkilöstövoimavaroilla tarkoitetaan sekä virkoja että henkilöstön palkkaus- ja muiden menojen maksamiseksi tarvittavia määrärahoja.

Henkilöstövoimavarojen siirtämisestä hallinnonalan sisällä (virastosta toiseen) päättää asianomainen ministeriö. Valtionhallinnon henkilöstövoimavaroja (ministeriöstä tai virastosta) on mahdollista siirtää myös hallinnonalalta toiselle. Valtion virkamieslain 5 §:n mukaan virkoja voidaan siirtää hallinnonalalta toiselle sen ministeriön päätöksellä, jonka hallinnonalalta virat siirretään.

Myös määrärahoja voidaan siirtää määräajaksi käytettäväksi toisen hallinnonalan virastossa talousarviomenettelyä ennakoivasti. Määrärahan siirtämisestä toisen ministeriön hallinnonalaan kuuluvan viraston käytettäväksi päättää valtiovarainministeriön esittelystä valtioneuvosto (valtion talousarviolain 7 a §). Siirrot voidaan toteuttaa myös budjetti- ja lainsäädäntöteitse.

Henkilöstövoimavarojen uudelleen kohdentamisen edellytyksenä on, ettei järjestelyllä aiheuteta määrärahojen ylitys- tai muuta lisätarvetta (asetus valtion talousarviosta 18 § 1 mom.). Asianomaisen ministeriön tehtävänä on myös varmistaa, että kyseessä ei ole niin laaja henkilöstövoimavarasiirto, että se merkitsisi eduskunnan hyväksymän hallinnon toimintapolitiikan uudelleen arviointia tai muuttaisi hallinnonalan keskeisiä toimintalinjoja. Näin ollen kesken talousarviovuoden voidaan toteuttaa aiemmin toimintapoliittisilta linjauksiltaan hyväksytyjä siirtoja tai yksittäisiä virka- ja määrärahasiirtoja. Laajemmat muutokset toteutetaan normaalin talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Valtion virkamieslaissa on säännökset virkamiehen asemasta myös valtionhallinnon sisäisissä organisaation muutostilanteissa sekä liikkeenluovutuksessa (5a – 5f §). Nämä säännökset tulee ottaa huomioon muutostilanteiden henkilöstöjärjestelyjä suunniteltaessa.

Tämän lisäksi valtioneuvosto on tehnyt 26.1.2012 periaatepäätöksen valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa. Periaatepäätökseen on annettu soveltamisohjeet (VM/201/00.00.02/2012). Periaatepäätöksessä todetaan, että kun valtiolle rekrytoidaan uutta henkilöstöä, henkilöstön valintatilanteet käynnistetään selvittämällä, onko valtionhallinnossa tarjolla muutosten vuoksi vapautuvaa henkilöstöä. Näitä virkajärjestelyjä käsitellään tarkemmin kohdassa 5.

3. Henkilöstövoimavarasiirrot

Henkilöstövoimavaroja uudelleen kohdennettaessa voidaan virat joko siirtää, lakkauttaa ja perustaa, taikka tehdä muita virkajärjestelyjä. Viran siirtämisestä säädetään valtion virkamieslain 5 §:ssä. Sen mukaan muu kuin valtion talousarviossa eriteltävä virka voidaan siirtää toiseen virastoon joko samalla tai toisella hallinnonalalla. Täytettynä oleva virka voidaan siirtää vain virkamiehen suostumuksella. Viran siirtämismenettelyä ei käytetä silloin, kun virka on sellaisenaan tarpeellinen edelleen. Esimerkiksi viran siirtämismenettely ei koske virastopäällikön virkaa, jollei virka ole virastossa tarpeeton.

Henkilöstövoimavarasiirroissa on kolme eri vaihtoehtoa:

- 1) Siirretään virka tai virkoja. Jos henkilöstömäärärahat on siirretty etukäteen talousarviossa tai lisätalousarviossa tai määrärahoja ei muuten ole tarvetta siirtää, viran siirtämisessä on kyse virkamiehen siirtymisestä työskentelemään toiseen virastoon. Täyttämättä olevia virkoja on nykyisin harvoin tarvetta siirtää.
- 2) Siirretään määrärahoja toisen viraston käytettäväksi.
- 3) Siirretään virka ja määrärahoja. Sekä virkamiehen siirtyminen että määrärahojen uudelleen kohdentaminen tehdään samanaikaisesti kesken varainhoitovuoden.

4. Viran siirtäminen hallinnonalalta toiselle

Päätöksen viran siirtämisestä hallinnonalalta toiselle tekee se ministeriö, jonka hallinnonalalta virka siirretään, yleensä viran luovuttavan viraston esityksen tai lausunnon pohjalta. Käytännössä esityksen tekemisen edellytyksenä on, että ministeriö, jonka hallinnonalalta virka siirretään ja viran vastaanottavan hallinnonalan ministeriö ovat yksimielisiä viran siirrosta ja sen toteutuksesta. Päätöksestä on ilmoitettava valtiovainministeriölle.

Viran luovuttavan viraston esityksestä täytyy käydä ilmi seuraavat asiat:

- mitä siirretään,
- mistä siirretään,
- minne siirretään ja
- milloin siirretään.

Esitykseen liitetään lausunnot, joista tarvittavat hyväksynnät käyvät ilmi. Tämä tarkoittaa sitä, että viran luovuttavan viraston esityksen liitteenä tulee olla virkaan nimitetyn virkamiehen kirjallinen suostumus ja vastaanottavan hallinnonalan ministeriön hyväksyntä sekä viran vastaanottavan viraston lausunto. Se ministeriö, jonka hallinnonalalta virka siirretään, tekee esityksen pohjalta asiassa päätöksen.

4. Toimintamenomäärärahojen siirtäminen

Viraston toimintamenomäärärahoja voidaan henkilöstövoimavarojen uudelleen kohdentamiseksi siirtää toisen viraston käytettäväksi sen toiminnasta aiheutuviin vastaaviin menoihin (laki valtion talousarviosta 7 a §). Tämä voidaan toteuttaa ns. virement-kiellon estämättä (perustuslaki 85 §, eli kielto siirtää määräraha eduskunnan erikseen hyväksymästä budjetin osasta toiseen). Määrärahan siirtämisestä toisen ministeriön hallinnonalaan kuuluvan viraston käytettäväksi päättää valtiovarainministeriön esittelystä valtioneuvosto.

Määrärahoja voidaan siirtää palvelussuhdelajista riippumatta. Henkilöstövoimavarojen uudelleen kohdentamisen edellytyksenä on, ettei järjestelyllä aiheuteta määrärahojen ylitys- tai muuta lisätarvetta (asetus valtion talousarviosta 18 § 1 mom.).

Määrärahojen käytettäväksi siirtäminen toteutetaan muuttamalla varainhoitovuoden tilijaottelua sillä momentilla, jolta menot maksetaan. Sovitut määrärahat asetetaan sen viraston käytettäväksi, jolle voimavarat kohdennetaan (asetus valtion talousarviosta 18 § 2 mom). Tilijaottelun muutokset vahvistaa se ministeriö, jonka hallinnonalan määrärahoja siirretään. Määrärahat säilyvät siis varainhoitovuoden aikana sillä momentilla, jolla ne talousarviossa ovat. Tarvittavat muutokset esitetään seuraavassa talousarvioesityksessä. Sen lisäksi virastossa ei tarvitse tehdä erillistä päätöstä.

Esityksen valtiovarainministeriölle hallinnonalalta toiselle tehtävästä määrärahasiirrosta tekee luovuttavan hallinnonalan ministeriö, yleensä viraston esityksen tai lausunnon pohjalta. Esityksen tekemisen edellytyksenä on, että luovuttavan ja vastaanottavan hallinnonalan ministeriöt ovat yksimielisiä määrärahasiirrosta ja sen toteutuksesta. Valtiovarainministeriö ei tee ratkaisua erimielisestä esityksestä.

Esityksestä täytyy käydä ilmi seuraavat asiat:

- liittyykö määrärahasiirtoon viran siirto ja onko viran siirrosta jo päätetty ja ilmoitettu valtiovarainministeriölle,
- mitä siirretään,
- mistä siirretään,
- minne siirretään ja
- milloin siirretään.

Esitykseen liitetään lausunnot, joista tarvittavat hyväksynnät käyvät ilmi. Tämä tarkoittaa sitä, että määrärahan luovuttavan hallinnonalan ministeriön tekemän esityksen liitteenä tulee olla määrärahan vastaanottavan hallinnonalan ministeriön hyväksyntä sekä asianomaisten virastojen lausunnot.

Määrärahojen siirtoa valmisteltaessa asianomaisen ministeriön tulee huolehtia siitä, että päätöksentekoon sovelletaan oikeaa menettelyä.

5. Valtioneuvoston periaatepäätös valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa

Periaatepäätöksen mukaisesti, kun valtiolle rekrytoidaan uutta henkilöstöä, henkilöstön valintatilanteet käynnistetään selvittämällä, onko valtionhallinnossa tarjolla muutosten vuoksi vapautuvaa henkilöstöä. Virastoilla on ilmoittamisvelvollisuus viroista ja tehtävistä

tä, jotka ovat tulossa avoimiksi. Näiden tulee olla ilmoitettuina ja haettavana valtion yhteisen sähköisen valtiolle.fi -rekrytointijärjestelmän virkajärjestelytoiminnossa seitsemän työpäivän ajan ennen tehtävien avoimeksi julistamista. Virasto tekee valtiolle.fi -järjestelmän avulla virkajärjestelyilmoituksen.

Virasto voi halutessaan selvittää valtiolle.fi -järjestelmän kautta hallinnonalan sisäiset virkajärjestelymahdollisuudet. Jos hallinnonalan selvittely halutaan tehdä valtiolle.fi -järjestelmän kautta, avoimet tehtävät ilmoitetaan ensin vain omalla hallinnonalalla. Jos sopivaa henkilöä ei löydy, virkajärjestelyilmoitus julkaistaan koko valtionhallinnossa (seitsemän työpäivän ajan).

Virkajärjestelyn käyttäminen henkilöstötarpeen täyttämiseksi on ensisijainen toimintatapa ennen viran julkista hakumenettelyä. Kun virkajärjestelyssä on kyse henkilöstövoimavarasiirrosta hallinnonalojen välillä, noudatetaan tämän määräyksen menettelytapojaviran siirtämisestä (kohta 3, vaihtoehto 1).

Osastopäällikkö,
ylivohtaja

Juha Sarkio

Neuvotteleva virkamies

Miska Lautiainen